

Domov>Sodni postopki>Civilne zadeve>Rokl v postopkih

Roki v postopkih

Francija

1 Katere so vrste rokov, pomembnih za civilne postopke?

Poleg procesnih rokov v francoskem pravu obstajajo tudi zastaralni in prekluzivni roki.

Zastaralni rok je obdobje, po izteku katerega bodisi lahko oseba pridobi stvarno pravico na premoženju (takrat govorimo o „priposestvovalnem zastaralnem roku“) bodisi lahko imetnik pravice, če je ni uveljavil, to pravico izgubi (takrat govorimo o „roku za zastaranje same pravice“). Zastaralni rok se lahko zadrži ali prekine.

S prekluzivnim rokom se omeji trajanje pravice do tožbe. Ustreza pojmu „limitation of action“ v anglosaškem pravu. Prekluzivnih rokov ni mogoče zadržati. Načeloma jih ni mogoče prekiniti. Vendar se na podlagi členov 2241 in 2244 civilnega zakonika z nekaterimi dejanji, kot je poziv na sodišče ali dejanje izvršbe (kot je rubež), ti roki prekinejo.

Procesni roki so roki, ki veljajo za dejanja v že začetem postopku. Določeni so z zakonom ali pa jih odredi sodnik. V nasprotju s prekluzivnimi roki z njimi ne preneha pravica do tožbe. Teh rokov ni mogoče niti zadržati niti prekiniti.

2 Seznam različnih dni, ki so dela prosti dnevi v skladu z Uredbo (EGS, Euratom) št. 1182/71 z dne 3. junija 1971.

V skladu s trenutno veljavno zakonodajo so dela prosti dnevi:

nedelje;

1. januar;

velikonočni ponedeljek;

1. maj;

8. maj;

vnebohod;

binkoštni ponedeljek;

14. julij;

Marijino vnebovzetje (15. avgust);

vsi sveti (1. november);

11. november;

božič (25. december).

V nekaterih departmajih in ozemelskih skupnostih so uvedeni dela prosti dnevi v spomin na odpravo suženjstva: 27. maj za Guadeloupe, 10. junij za Francosko Gvajano, 22. maj za Martinik, 20. december za Réunion in 27. april za Mayotte.

V departmajih Alsace-Moselle sta dela prosta dneva tudi 26. december in veliki petek.

3 Katera splošna pravila veljajo za roke v različnih civilnih postopkih?

Od začetka veljavnosti zakona št. 2008-561 z dne 17. junija 2008 (ki vsebuje prehodne določbe) je rok za zastaranje same pravice po splošnem pravu pet let (prej je bil 30 let).

Vendar obstajajo številne izjeme od tega načela, zlasti za tožbe na podlagi civilne odgovornosti zaradi povzročitve telesne poškodbe, za katere je določen desetletni zastaralni rok od ustalitve posledic poškodbe ali njenega poslabšanja, ali za tožbe v zvezi s stvarnimi pravicami na nepremičninah, ki zastarajo po 30 letih.

Trajanje prekluzivnih rokov in procesnih rokov je odvisno od predmeta in postopkov.

4 Če je treba dejanje ali formalnost opraviti v določenem roku, kdaj rok začne teči?

Pri procesnih rokih, kadar je treba dejanje ali formalnost izvesti pred iztekom roka, se rok v skladu s členom 640 zakonika o civilnem postopku šteje od datuma nastanka dejanja, dogodka, odločitve ali vročitve, s katerim je začel teči.

Ob upoštevanju posebnih določb se to pravilo uporablja tudi za zastaralne in prekluzivne roke. Tako na podlagi člena 2226 civilnega zakonika tožbe na podlagi civilne odgovornosti v primeru telesne poškodbe zastarajo deset let po nastanku ali poslabšanju poškodbe.

5 Ali lahko na začetek roka vpliva oziroma ga spremeni način pošiljanja ali vročitve listin (osebna vročitev po vročevalcu ali vročitev po pošti)?

V skladu s členom 664-1 zakonika o civilnem postopku se v primeru vročitve po sodnem izvršitelju za datum vročitve šteje datum osebne vročitve na naslovu stalnega ali običajnega prebivališča ali datum sestave zapisnika, v katerem sodni izvršitelj opiše svoja prizadevanja, da bi našel naslovnika pisanja. Za datum in uro vročitve po elektronski poti se štejeta datum in ura pošiljanja pisanja naslovniku.

Na podlagi členov 668 in 669 zakonika o civilnem postopku se za datum vročitve po pošti za pošiljatelja šteje datum pošiljanja, za naslovnika pa datum prejema pisma. Za datum pošiljanja pri vročitvi po pošti se šteje datum, naveden na poštnem žigu urada pošiljatelja. Datum prejema je datum na povratnici ali odrezku. Za datum prejema pri vročitvi s priporočenim pismom s povratnico se šteje datum, ki ga poštna služba navede ob izročitvi pisma naslovniku.

Z odstopanjem od teh določb člen 647-1 zakonika o civilnem postopku določa, da se za datum vročitve pisanja v čezmorski skupnosti, v Novi Kaledoniji ali v tujini za pošiljatelja šteje datum pošiljanja pisanja po sodnem izvršitelju ali sodni pisarni, če tega ni, pa datum prejema na pristojnem tožilstvu.

6 Če rok začne teči z nekim dogodkom, ali se dan, ko se je dogodek zgodil, upošteva pri izračunu roka?

Kadar je rok določen v dnevih, vanj v skladu s členom 641 zakonika o civilnem postopku ni všteti datum nastanka dejanja, dogodka, odločitve ali vročitve, s katerim začne teči.

Način vročanja ne vpliva na začetek teka roka. Kadar pa pisanje ni bilo vročeno osebno, se v skladu z nekaterimi določbami začetek teka roka lahko odloži do datuma osebne vročitve pisanja ali sprejetja izvršilnih ukrepov na podlagi zadevnega pisanja.

7 Kadar je rok določen v dnevih, ali navedeno število dni pomeni koledarske dni ali delovne dni?

Na podlagi člena 642 zakonika o civilnem postopku se rok, ki bi se sicer iztekel na soboto, nedeljo, državni praznik ali dela prost dan, podaljša do prvega naslednjega delovnega dne.

To pomeni, da rok ob nedeljah in dela prostih dnevih teče naprej, vendar je podaljšán, če bi se sicer iztekel na soboto, nedeljo, državni praznik ali dela prost dan.

8 Kako je, če je tak rok določen v tednih, mesecih ali letih?

Kadar je rok določen v mesecih ali letih, se v skladu s členom 641 zakonika o civilnem postopku izteče na dan v zadnjem mesecu ali letu, ki ima enako številko kot datum nastanka dejanja, dogodka, odločitve ali vročitve, s katerim je rok začel teči. Če ni enake številke dneva, se rok izteče zadnji dan v mesecu.

Če je rok določen v mesecih in dnevih, se najprej štejejo meseci in nato dnevi.

Pravilo iz člena 642 zakonika o civilnem postopku (glej prejšnje vprašanje) se uporablja za vse roke, ki so določeni v dnevih, mesecih ali letih.

9 Kdaj se rok izteče, če je določen v tednih, mesecih ali letih?

Kot je bilo navedeno zgoraj, se na podlagi člena 642 zakonika o civilnem postopku vsak rok izteče zadnji dan ob 24.00, razen če je podaljšan, ker bi se sicer iztekel na soboto, nedeljo, državni praznik ali dela prost dan.

Kot je bilo navedeno zgoraj, se vsak rok šteje od datuma nastanka dejanja, dogodka, odločitve ali vročitve, s katerim je začel teči.

10 Če se rok izteče v soboto, nedeljo ali na državni praznik ali dela prost dan, ali se podaljša do prvega naslednjega delovnega dne?

Kot je bilo navedeno zgoraj, je rok, ki bi se sicer iztekel na soboto, nedeljo, državni praznik ali dela prost dan, podaljšan do prvega naslednjega delovnega dne.

Začetek teka roka je obvezno določen ali določljiv. Po potrebi lahko o njem presoja sodišče. Podaljšanje roka na prvi naslednji delovni dan velja za vse zadeve in v vseh postopkih.

11 Ali se roki v določenih okoliščinah lahko podaljšajo? Kakšni so pogoji za tako podaljšanje?

Na podlagi člena 643 zakonika o civilnem postopku se, kadar se tožba vložijo pri sodišču, ki ima sedež v celinski Franciji, roki za nastop pred sodiščem, pritožbo, ugovor, revizijo in kasacijsko pritožbo podaljšajo za:

en mesec za osebe, ki prebivajo v čezmorskih departmajih ali na čezmorskem ozemlju ali v čezmorski skupnosti;

dva meseca za osebe, ki prebivajo v tujini.

Na podlagi člena 644 zakonika o civilnem postopku se, kadar se tožba vložijo pri sodišču, ki ima sedež v čezmorskih ozemeljskih skupnostih, ki jih določa, roki za nastop pred sodiščem, pritožbo, ugovor in revizijo podaljšajo za:

en mesec za osebe, ki ne prebivajo v ozemeljski skupnosti, na območju pristojnosti katere ima sodišče sedež;

dva meseca za osebe, ki prebivajo v tujini.

12 Kakšni so roki za pritožbe?

Načeloma je v skladu s členom 538 zakonika o civilnem postopku rok za pritožbo v pravnih zadevah en mesec in v nepravdnih zadevah 15 dni. Vendar več predpisov določa odstopanje od tega načela. Tako je rok za pritožbo 15 dni v primeru začasnih odredb, odločb sodnika za izvršbe, sklepov sodnika za družinske zadeve, odločb sodnika za mladoletnike na področju ukrepov vzgojne pomoči itd.

13 Ali lahko sodišče spremeni roke, zlasti roke za nastop pred sodiščem, ali določi poseben datum za nastop pred sodiščem?

Sodniki lahko v nujnem primeru roke za nastop pred sodiščem skrajšajo in dovolijo, da se v sodnem pozivu navede točni datum. Obratno pa lahko sodniki obravnavo zadeve odložijo na poznejši datum, da se strankam omogoči nastop pred sodiščem.

14 Kadar se procesno dejanje, ki ga lahko opravi stranka s stalnim prebivališčem v kraju, kjer bi lahko izkoristila podaljšanje roka, napove v kraju, kjer za osebe, ki imajo tam stalno prebivališče, tako podaljšanje ne velja, ali ta oseba izgubi ugodnost takega roka?

V skladu s členom 647 zakonika o civilnem postopku se, kadar se pisanje, namenjeno stranki, ki ima stalno prebivališče v kraju, kjer je upravičena do podaljšanja roka, tej osebi osebno vroči v kraju, kjer osebe, ki tam prebivajo, niso upravičene do takega podaljšanja, upoštevajo samo roki, ki veljajo za slednje.

15 Katere so posledice neupoštevanja rokov?

Iztek zastaralnega ali prekluzivnega roka pomeni, da preneha pravica do tožbe, in se kaznuje z ugovorom nedopustnosti, kar pomeni, da se tožba razglasi za nedopustno, ne da bi se vsebinsko preučila.

Kazni za neupoštevanje procesnega roka, ki ga določa zakon ali odredi sodišče, so odvisne od vrste roka in dejanja, ki ga je treba opraviti. Neupoštevanje roka za nastop pred sodiščem pomeni, da se sodba, izdana pred njegovim iztekom, razveljavi, če tožena stranka ni nastopila pred sodiščem. Pomanjkanje skrbnosti strank se običajno kaznuje z izbrisom zadeve. Procesna dejanja, ki se ne izpolnijo v predpisanem roku, so neveljavna.

16 Če se rok izteče, katera pravna sredstva imajo na voljo stranke, ki so ga zamudile?

Nobena določba ne omogoča, da se preklic prenehanje pravice do tožbe, ki je pravna posledica izteka zastaralnega ali prekluzivnega roka.

Kadar pa to omogoča zakon, lahko sodnik stranko razbremeni prekluzije, ki je posledica izteka roka. Člen 540 zakonika o civilnem postopku tako določa možnost, da se stranka razbremeni prekluzije, ki je posledica izteka roka za pritožbo zoper zamudno sodbo ali sodbo, ki se šteje za kontradiktorno, če se stranka, ne po svoji krivdi, s sodbo ni mogla seznaniti pravočasno, da bi zoper njo lahko vložila pravno sredstvo, ali če ni bila sposobna ukrepati.

Zoper odločitev sodnika o razglasitvi neveljavnosti procesnega dejanja je mogoče vložiti pritožbo ali zahtevo za preklic. Poleg tega se z razglasitvijo neveljavnosti konča postopek, ohrani pa se pravica do tožbe. Tako je mogoče vložiti novo tožbo, če ni nobenega razloga za prenehanje pravice do tožbe,

zlasti razloga zastaranja.

Zoper odločitev o izbrisu zadeve ni mogoče vložiti pritožbe. Vendar se z izbrisom zadeve postopek ohrani. To pomeni, da še naprej velja prekinitev zastaralnega ali prekluzivnega roka zaradi vročitve sodnega poziva. Zadržanje postopka, ki je posledica izbrisa, je mogoče odpraviti z izpolnitvijo formalnosti, tj. vložitev predloga za ponovno vključitev zadeve na seznam.

Sorodne povezave

[Spletišče Legifrance – zakonik o civilnem postopku](#)

[Spletišče Legifrance – zakonik o civilnem postopku v angleščini in španščini](#)

[Spletišče Legifrance – državni prazniki](#)

Zadnja posodobitev: 23/07/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.